04/06/2020

Γλωσσικός Άτλαντας Δωδεκανήσου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Σε ποια νησιά των Δωδεκανήσων το βερικόκο το λένε έτσι και σε ποια χρυσόμηλο ή καΐσι; Το μυαλό σε ποια νησιά των Δωδεκανήσων λέγεται (ε)μυαλός και σε ποια νους ή καύκαλον; Πώς λέγεται το σύννεφο σε κάθε νησί; Το θηλυκό άρθρο στην αιτιατική πληθυντικού πού είναι τις, όπως στην κοινή νέα ελληνική, πού είναι τας, όπως στην αρχαία, και σε ποια νησιά είναι τες, όπως μας μαρτυρείται ήδη σε μεσαιωνικά κείμενα;

Πολλά ερωτήματα όπως αυτά βρίσκουν τις απαντήσεις τους στις σελίδες του βιβλίου που μαζί με τον Γλωσσικό Άτλαντα της Κρήτης του Ν.Γ. Κοντοσόπουλου είναι οι μόνοι γλωσσικοί άτλαντες που έχουν συνταχθεί και κυκλοφορούν για την νεοελληνική γλώσσα και τις διαλέκτους της. Σχεδόν άγνωστοι, δυστυχώς, στην ελληνική πραγματικότητα, οι γλωσσικοί άτλαντες είναι χρησιμότατα εργαλεία για τη μελέτη των διαλεκτικών φαινομένων μιας γλώσσας ή μιας περιοχής, αφού καταγράφουν με ακρίβεια γλωσσικούς τύπους και τη γεωγραφική κατανομή τους. Στον Γλωσσικό Άτλαντα Δωδεκανήσου ο Κωνσταντίνος Μηνάς παρουσιάζει σε 343 έγχρωμους χάρτες ένα σύνολο 44 φωνολογικών, 49 μορφολογικών, 4 συντακτικών

και 246 λεξιλογικών φαινομένων, με βάση τις απαντήσεις που έλαβε από πληροφορητές προερχόμενους από 51 νησιά ή τοποθεσίες των Δωδεκανήσων.

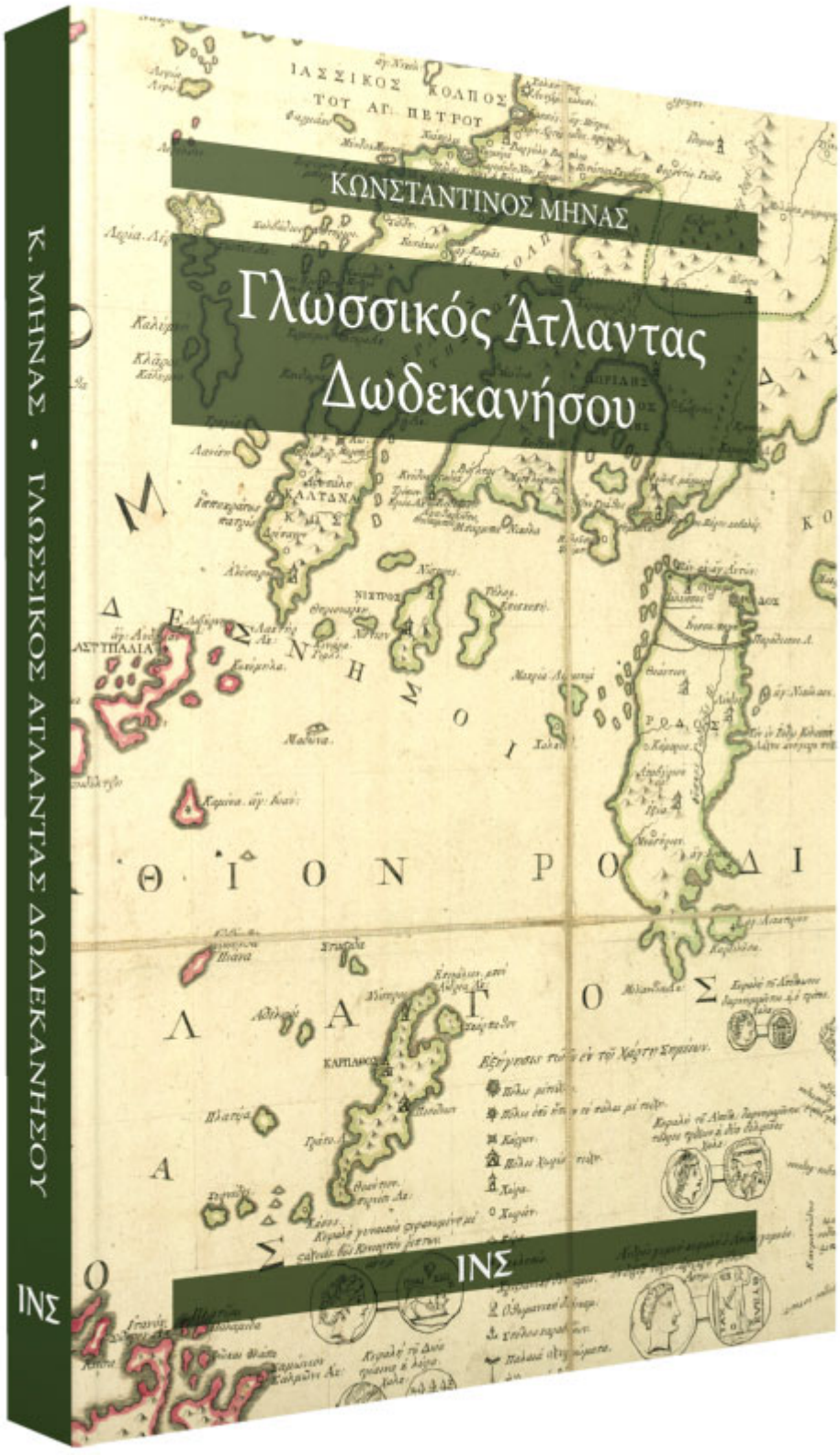

Ο συγγραφέας του βιβλίου, Κωνσταντίνος Μηνάς, είναι γλωσσολόγος, ομότιμος

καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με πολύ σημαντική προσφορά, μεταξύ άλλων, στη μελέτη των νεοελληνικών διαλέκτων και ιδιαίτερα των δωδεκανησιακών ιδιωμάτων.

Κ. Μηνάς, Γλωσσικός Άτλαντας Δωδεκανήσου, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη), Αθήνα 2020, σ. 376. ISBN: 978-960-231-196-7

Πηγή: archaiologia.gr